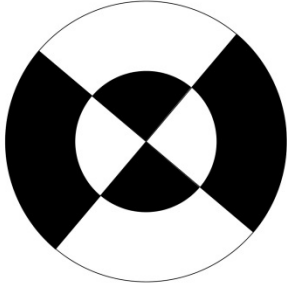
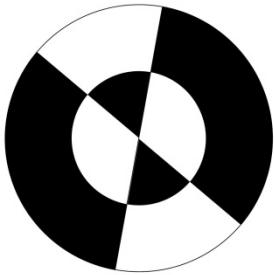

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ROTUJÍCÍ TERČ

Popis aktivity
Výpočet geometrické pravděpodobnosti podílem obsahů kruhových výsečí.
Předpokládané znalosti
Pravděpodobnost
Potřebné pomůcky
Pracovní list pro žáka
Zadání
<p>Aby na pouti Petr Aniče získal hračku, která je právě in, musí se trefit šipkou do černého pole rychle rotujícího terče.</p> <p>a) Jaká je pravděpodobnost, že se mu to podaří na první pokus u terče na obrázku, kde ramena malé černé kruhové výseče svírají úhel 90°?</p> <p>b) Jaká je pravděpodobnost, že se mu to podaří na první pokus u terče na obrázku, kde ramena malé černé kruhové výseče svírají úhel 60°?</p> <p>c) Navrhni terč, pro který bude pravděpodobnost zásahu černé oblasti 25 %.</p>
Možný postup řešení, metodické poznámky
<p>Učitel vede žáky k řešení. Intuitivně jim přiblíží pojem geometrické pravděpodobnosti.</p> <p>Hledaná pravděpodobnost bude poměrem obsahu černé oblasti terče k obsahu celého kruhu. Obsah černé oblasti terče je roven obsahu dvou čtvrtkruhů, tedy polovině obsahu celého terče.</p> <p>a) $P(A) = \frac{1}{2} = 0,5$</p>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

b)

První postup:

Zvolíme si za poloměr terče 2 jednotky a vypočítáme poměr obsahu černé plochy k obsahu plochy terče:

$$P(B) = \frac{\frac{2}{6}\pi \cdot 1^2 + \frac{4}{6}(\pi \cdot 2^2 - \pi \cdot 1^2)}{\pi \cdot 2^2} = \frac{\frac{1}{6}\pi \cdot (2 + 4 \cdot 3)}{\pi \cdot 2^2}$$

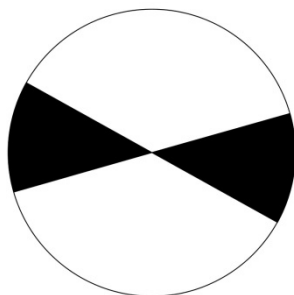
$$P(B) = \frac{14}{24} = \frac{7}{12} = 0,58\bar{3}$$

Druhý postup:

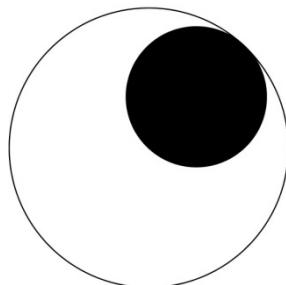
Zvětší-li se poloměr kruhu dvakrát, zvětší se jeho obsah čtyřikrát. Vezme-li za jednotku obsah malé černé výseče pak obsah velké šedesátistupňové výseče je 4 jednotky. Malá stovdvacetistupňová výseč má plochu 2 jednotky a velká stovdvacetistupňová výseč má plochu 8 jednotek.

$$P(B) = \frac{1+6+1+6}{4+8+4+8} = \frac{14}{24} = \frac{7}{12} = 0,58\bar{3}$$

c) terč může mít tvar dvou černých výsečí, kde ramena černé kruhové výseče svírají úhel 45°

nebo

Doplňkové aktivity

Vypočítat pravděpodobnost pro jiné tvary terče.

Určit pro jaký úhel ramen malé černé kruhové výseče u terče z úkolu b) bude pravděpodobnost 0,25.

Řešení:

Pokud považujeme obsah malé černé kruhové výseče, jejíž ramena svírají úhel 1° za jednotku, pak

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

platí mezi pravděpodobností a úhlem $\alpha \in \langle 0^\circ; 180^\circ \rangle$ mezi rameny malé černé kruhové výseče u terče vztah:

$$P(D) = \frac{\alpha + (180 - \alpha) \cdot 3}{180 \cdot 4}$$

$$P(D) = \frac{3}{4} - \frac{\alpha}{360}$$

Takže:

$$\frac{1}{4} = \frac{3}{4} - \frac{\alpha}{360}$$

$$\alpha = 180^\circ$$

Obrazový materiál	Klipart poskytl Microsoft, dílo autora
--------------------------	--